

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 265. — ŠTEV. 265.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 11, 1921. — PETEK, 11. NOVEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

"NEPOZNANI VOJAK" NA ODRU

V KAPITOLU V WASHINGTONU JE NA MRTVAŠKEM ODRU "NEPOZNANI VOJAK" IN NEFREGLEDNE MNOŽICE SE POMIKAJO MIMO KRSTE. — ZNAČLNI NAPISI NA VENCIH. — KRIŽ FRANCOŠKE LEGIJE.

Washington, D. C., 10. nov. — George-a in zastopani sta bili tu v veliki rotundi pod kupolo Kapitola so bile danes neizmerno procesije ljudi. Ljudje, ki so se brez prestanka pomikali skozi okroglo dvorano, so prišli, da izkažejo zadnjo čast nepoznanemu mrtvecu, ki leži na mrtvaškem odru rotunde in ki predstavlja mrtve vojake naroda. Zastopane so bile številne skupine ljudi in društev in iz vseh delov dežele ter tudi iz inozemstva so prišli venci. Ko so potekale ure, je število vencev neprestano naraščalo.

Vse domoljubne organizacije in veteranske zveze so odposlale svoje zastopnike.

Med navzočimi se je nahajal tudi sprevod angleških odličnjakov, ki so prišli iz angleškega poslanstva. Na čelu sprevoda se je peljal Balfour, voditelj angleške delegacije na razoroževalni konferenci in angleški poslanik, Sir Geddes. Nekako dvajset avtomobilov se je nahajalo v sprevodu in dva motorna vozova sta vozila vence.

Med venci se je nahajal tudi venci kralja Jurija, ki je nosil napis: — Neznani, a dobro znani, umrl, a vendar živ.

Nadaljni venci so prišli od ministrskega predsednika Lloyd

VPRAŠANJE IRSKE.

London, Anglija, 10. nov. — Po sestanku članov ulsterskega kabineta, ki se je vršil tukaj danes zjutraj, je bila izdana naslednja objava:

— Sir James Craig, ulsterski ministrski predsednik, hoče jasno povdariti, da ne more biti nobenega govora o predaji pravice Ulstra.

Zasedanje parlamenta, ki je bilo odprto februarja meseca, se je končalo danes na temelju kraljevega reskripta. Kratko izvanredno zasedanje, ki se je pričelo dne 18. oktobra, je bilo sklicano prav posebno v namenu, da se peha s problemom nezaposlenosti.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potem naše banke izvršujejo po nižji ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na zbiranje pošte in izplačuje "K. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$ 1.05	1,000 kron	\$ 3.30
400 kron	\$ 1.40	5,000 kron	\$ 16.00
500 kron	\$ 1.70	10,000 kron	\$ 31.00

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzojave v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati zneske potom pošte edinele v dinarjih; za vsake štiri krono bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej nespremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na zbiranje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.55	500 lir	\$ 22.00
100 lir	\$ 4.70	1000 lir	\$ 43.50
300 lir	\$ 13.20		

Nemška Avstrija:

Razpoložljiva na zbiranje pošte in izplačuje "Austrijske Bank" na Dunaju.

1,000 nem. avstr. kron	\$ 0.98	10,000 nem. avstr. kron	\$ 6.00
5,000 nem. avstr. kron	\$ 3.50	50,000 nem. avstr. kron	\$ 25.00

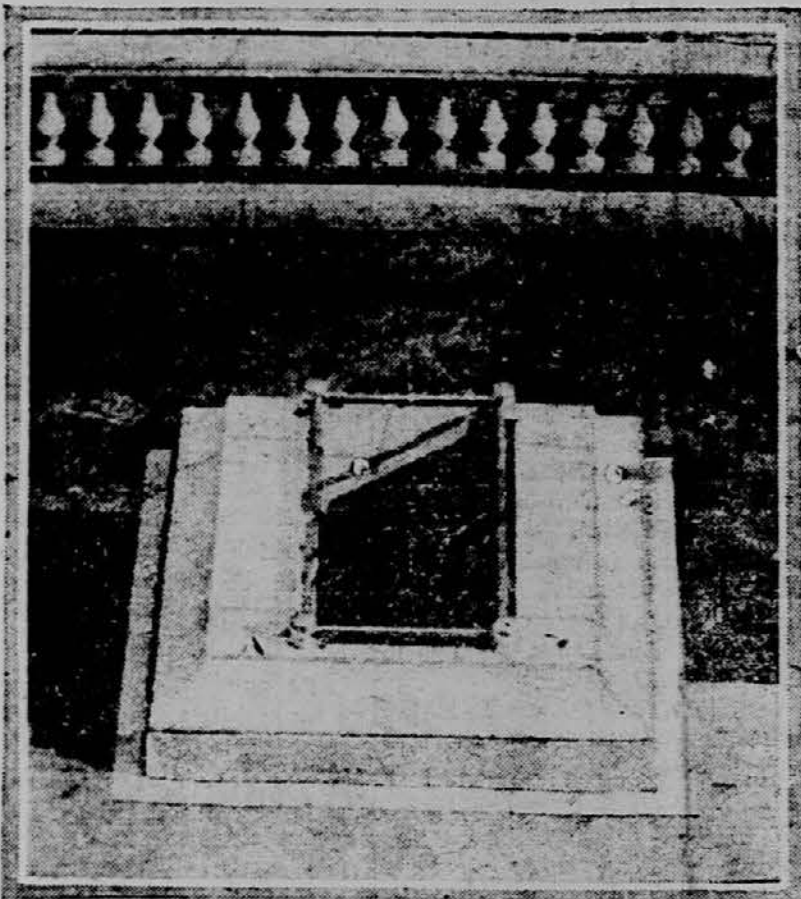
Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni letga dne kot nam poslani denar dajo v roko.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zanesljivo invarno ugodno pogodbo, ki bo veljala karisti za vse, ki so se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

GROB "NEPOZNA NEGA VOJAKA"

Slika nam kaže grob "nepoznanega vojaka" na Arlington pokopališču.

FRANCOZI ČAKAJO

BANKROTA NEMČIJE

Kljub neprestanemu padanju nemške marke, pa najbrž ne bo prišlo do državnega bankrota.

Pariz, Francija, 10. novembra. — Kot poroča list Echo de Paris se je na konferenci, katero je imel predsednik Millerand z več člani svojega kabineta, razpravljalo o varnostnih odredbah za zavarovanje Francije za slučaj, da bi prišlo v Nemčiji do državnega bankrota, ki je spričlo sedanega finančnega položaja dežele lahko mogoče.

Berlin, Nemčija, 10. novembra. — Kot je objavil danes finančni ministar Heinemann v državnem zbiranju, je bil naslednji obrok vojne odškodnine, katero mora plačati Nemčija zaveznikom, pokrit z blagom, katerega je dobavila — Nemčija.

V Parizu in Londonu pa se je poročalo pred kratkim, da ne bo mogla Nemčija plačati nadaljnega obroka, ker ne bo mogla spraviti skupaj denarja, ki je potreben za to. Obrok zapade dne 15. januarja naslednjega leta.

Bremen, Nemčija, 10. oktobra. — Dvesto milijonov dolarjev bi zadostovalo, da se izsuši nemško "povodenj papirja", — je izjavil dr. Otto Hugo, eden izmed voditeljev nemške ljudske stranke, v nekem govoru glede političnega in gospodarskega položaja Nemčije.

Dr. Hugo domneva, da kroži približno 75 milijonov mark v inozemstvu iz roke v roko, nakar je izjavil, da bo Nemčija izgubila svoj westfalski industrijski kraj, če ne bo dobila zlatega kredita v inozemstvu, da pokrije s njim obrok vojne odškodnine, ki zapade prihodnjega januarja.

Po njegovem mnenju presega vrednost nemškega imetja, zaplenjenega v inozemstvu, dvajsetkrat vrednost papirnatga denarja, ki kroži v Nemčiji, vsled česar bi dvajsetina vrednosti zadnjega ostanka dotakljivega nemškega kredita, prepuščena na zlato bazo zadostovala, da se pometa z nemškimi marhami iz papirja.

JOFFRE ODPOTOVAL NA DALJNI IZTOK.

Pariz, Francija, 10. novembra. — Maršal Joffre je danes zvečer odpotoval od tukaj v Marseilles, kjer se bo v petek vkrcal na neki parnik, s katerim bo odplul na Daljni iztok, da prinese tamšnjim narodom in državam poždrave francoskega naroda.

AM. RDEČI KRIŽ

NEUMORNO NA DELU

Poziv na lesojno kampanjo. — Glavni delokrog Ameriškega Rdečega križa je upuščen Evropa.

Washington, D. C. 11. novembra. — Ameriški Rdeči križ je ukazal približno enajst milijonov dolarjev za svojo pomožno akcijo v inozemstvu tekočega leta, kakor je razvidno iz proglašene osrednjega urada, s katerim se tujerodno prebivalstvo v Združenih državah pozivlje, naj podpira letošnje kampanjo za vpisovanje članstva Ameriškega Rdečega križa. Od tega zneska odpade šest milijonov dolarjev za oskrbovanje otroškega zdravja v zmislu programa, ki ga je ameriški Rdeči križ začel v korist onim delom centralne in južne Evrope in Rusije, ki so največ trpeli radi vojne; ostali znesek se porabi za druge pomožne akcije.

Izza konca vojne naprej — nadaljuje proglas — je ameriški Rdeči križ posvetil svoja sredstva in svojo delavnost, da zdravila rane upuščenih in trpečih dežel v Evropi. Milijoni dolarjev so se potrošili v izvršitev obsežnega pripomožnega programa in blago v vrednosti milijonov dolarjev se je razdelilo.

Letno poročilo ameriškega Rdečega križa za fiskalno leto 1920 — 1921 navaja delovanje ameriškega Rdečega križa v 14 evropskih deželah, in sicer: Albanija, Avstrija, Baltske države, Belgija, Češkoslovaška, Ogrska, Francoska, Grška, Črnagora, Italija, Jugoslavija, Poljska, Romunija in Carigrad. Delovanje ameriškega Rdečega križa v Carigradu je bilo namenjeno pomoči v korist ogromni množini ruskih beguncem.

Mnogo milijonov otrok v centralni in vzhodni Evropi in v Rusiji potrebuje zdravniške oskrbe. Ameriški Rdeči križ, zavedajoč se, da privatna človekoljubna ustanova ne more niti izdaleka biti kos splošni bedi, je sklenil, — osredotočiti svoj trud in svoja sredstva na pripomožno delo v korist deci.

Poljska sama ima 800.000 vojnih sirot in zopet toliko otrok je v silni potrebi hrane, oblačil in zdravniške oskrbe. Velik del poljskih otrok ima jetiko. Avstrija in Ogrska imata milijon otrok, ki trpijo radi posledic bolezni in stradanja. V Baltskih državah je potreba ravno tako velika. — V Jugoslaviji, Črnigori in Albaniji je več kot polovica otrok osirotelih. V južni in vzhodni Evropi je povsod opaziti posledice stradanja in izpostavljanja, in te so: shujšana tlesa, pohabljeni udi in sključene hrbtenice. S pomočjo prostovoljnih delavcev v svojih podružnicah bo ameriški Rdeči križ preskrboval stotisočero otrok z oblačili, ki jih nujno potrebujejo, da prestopijo strašne težave predstojajočega zime.

Da more ameriški Rdeči križ izvrševati to veliko delo z vedno večjo uspešnostjo, poziva vse tujerodno prebivalstvo, naj obnove letos svoje članstvo v ameriškem Rdečem križu.

SEDEM UBTIH, 24 RANJENIH

Lizbona, Portugalska, 10. novembra. — Sedem oseb je bilo ubitih in štiri in dvajset težko poškodovanih tekom neke železniške nesreče na državni železnici, nedaleč od tukaj. Posameznosti niso še znane.

ter lezel naprej. Ko je bilo notri le preveč vroče ter smo morali skočiti ven, smo pohiteli krog stroja in Jack Fogarty, strojevodja je splezal izpod lokomotive Eden izmed banditov, ki je stal na mestu na nasipu, je poslal za menoj celo ploho krogel. Mislih sem, da nas ne bo mogel videti, a on me je hitro spazil,

PROSLAVA RDEČE OBLETNICE V MOSKVI

MOSKOVSKA PRAVDA PRAVI, DA SKUŠA KAPITALIZEM ZOPET ZASUŽNJITI RUSIJO. — LENIN NAPOVEDUJE NADALJNE VOJNE. — GOSPODA RSKE TEŽKOČE RODO IZPREMENILE SMER RUSKE POLITIKE.

Moskva, Rusija, 10. nov. — Uboga, raztrgana sestradana delavska republika slavi svoj rojstni dan. — Na ta način je naslovila moskovska Pravda svojo izdajo na čast proslave četrte obletnice ruske revolucije.

Skozi štiri leta, — se glasi v članku pod navedenim zaglavjem, — so ji puščali kri skoro do smrti. Skozi štiri leta je pokrivala bojna polja z neštevilnimi svojih najboljših sinov. Milijoni njenih sinov so v krempljih lačote. Njene tvornice počivajo in njeni železni konji so se izpremenili v podrtje na oddaljenih železniških progah.

S trdo ngoo pa stoji rdeča republika na svojih lastnih prostih tleh, potem ko je premagala neštevilne trume sovražnika.

Le smejaite se, sovražniki! Vi skušate vreči staro zanjko krog naših vratov. Vi režete jermenja z naše kože, da plačamo stare dolgovce. Vi nas skušate zajeti od zadaj ter nas zasušiti, ker smo vas poklicali v deželo, da zopet ustanovite naše ekonomsko življenje.

Železni stroj sile je v rokah delavcev. Orožje se nahaja v rokah rdeče armade delavcev in kmetov. Brez meja in nezlomljiva je naša volja. Bodimo trdni in neumorni ter gradimo močno novo rdečo republiko. Vaši sovražniki se bore za dobiček. Oni kupejo orožje drug proti drugemu. Pomožena zatiranja pripravljajo za vas in vaše brate.

Le smejaite se, sovražniki. Smejaite se prešerni, ker je napočil dan babilonskega kraljestva kapitalizma. Na prvi dan mednarodne ustaje proti vaši sili pa se bomo smejali vam mi in smejalo bomo zmagali.

V isti zdaji lista je napovedoval Nikolaj Lenin, ministrski predsednik, da bo svetovno rajanje krog zlatega teleta povzročilo novo vojno med Ameriko in Japonsko ter Ameriko in Anglijo in sicer leta 1925 ali 1928.

Članek Lenina je nosil naslov: Vrednost zlata sedaj in po zmagi socializma. — V tem svojem članku je izjavil ministrski predsednik, da se je sorjetska vlada le umaknila v svojem napadu na svetovni kapitalizem in da ojačanje svoje pozicije, da bo lahko pozneje vprizorila nove napade. Ti napadi, — je rekel, — bodo po preteku dvajsetih let ali približno tako omogočili ruskim komunistom doseči zmago, ki bo omogočila uporabo vsega obstoječega zlata za grajenje javnih poslopij in ki bo dokazala, kako bedasto je bilo ubiti trideset milijonov ljudi v svetovni vojni rado zlata in kako bedaste so kapitalistične sile, ki snujejo nove vojne radi zlata.

Potom ustanovljenja močnega diktatorstva proletarijata, je nadaljeval Lenin v svojem članku, — smo sedaj dosti močni, da se umaknemo brez demoralizacije ali razorganizacije ter se pripravimo za ekonomsko zgradjenje vlade na socialističnem temelju. Mi moramo rešiti vse zlato, kar ga ima Rusija. Mi moramo prodajati dražje ter kupovati ceneje. Med volkovi mora biti človek volk ter moriti druge.

Trgovina je posamezen ekonomski člen med milijoni majhnih poljedelcev ter sistemom dobave do vlade. Novi sistem ne pomenja popolnega razveljavljanja stare ekonomske organizacije, temveč da skušamo oživiti trgovino majhnih posestnikov in kapitalizem v namenu, da predložimo vse to državni regulaciji. Mi smo se umaknili do državnega kapitalizma. Umikamo se do državne regulacije trgovine. Že je opaziti različne znake našega umikanja.

Pariz, Francija, 10. novembra. — Nepremagljive ekonomske težkoče bodo najbrž prisilile Rusijo, da se bo obrnila na inozemske kapitaliste za pomoč, da se na ta način reši pogube, — je baje izjavil Čičerin, sovjetski minister za zunanje zadeve, soglasno z moskovskim poročevalcem lista Petit Parisien. Čičerin je rekel, da vodijo sedaj rusko politiko le ekonomski interesi, ne pa doktrine te ali one vrste.

Konec svoje izjave je rekel, da si Anglija prizadeva pridobiti zaupanje Rusije, da pa jo skuša Nemčija na drugi strani izkoristiti ter izrabiti težavni položaj, v katerem se nahaja.

NEMCI NE BODO IMELI VEČ ČISTEGA PIVA.

Berlin, Nemčija, 10. novembra. — Nemško pivo bo ročno od sedaj naprej pravarjati. Državni zbor je namreč zavrgel ugovore bavarških poslancev proti izpremenbi postavbe glade davka na pivo v toliko, da se sme pri varjenju piva uporabljati tudi koroza in riž.

Govoreč v imenu bavarske ljudske stranke je rekel poslanec — Jaud: — Praktika potvarjanja piva mora prenehati. Treba je vzdržati njegovo čistost.

NEMŠKI DIPLOMAT NA POTI V AMERIKO.

Berlin, Nemčija, 10. novembra. — Edmund von Thermann, novi nemški poslušajoči poslanik v Washingtonu, se nahaja na krovu parnika Hellig Olaf na poti v Združene države. On bo izvršil najbolj nujne diplomatske posle, dokler ne bo imenovan redni poslanik. Von Thermann je star 37 let ter je bil v diplomatični službi zaposlen že v Madridu in v Bruslju ter je bil tekom vojne dolge časa jetnik v Sibiriji. Njegova žena mu bo v naslednjem mesecu sledila v Ameriko.

METEOR V MICHIGANU.

Dvajset funtov težak kos meteorja, ki je letel preko Michiganu pred desetimi dnevi, so našli pri Rose City, v Michiganu. Meteor je bil sličen strjeni lavi.

Profesorji z vseučilišča v Michiganu, ki so preiskali ta kos meteorja, izjavljajo, da je le del resničnega meteorja ter iščejo ostale kose.

V noči, ko je padel ta meteor, so se stresle hiše v okolici in v zraku je bilo opaziti težak duh po lavi.

USTAJA V ČRNIGORI.

London, Anglija, 9. novembra. V Črnigori je izbruhnila ustaja. Črnogorci hočejo biti samostojni, ter nočejo imeti s Srbi nobenega opravka.

Tozadevno poročilo je dobil danes iz Rima "Exchange Telegraph".

Ustaja je v zvezi z albanskim položajem.

Neki črnogorski bataljon je taje zasedel važne strateške točke na Lovčenu.

Srbi so začeli pri Podgorici požigati gozdove.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedel in praznikov.
Za leto 1922 velja list za Ameriko \$7.00
in Canada \$8.00
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.75
Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$5.00

Advertisements on Agreement.

Dupli brer podpisati za osebno ali za priobčujočo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri sprejembi knjige naročnikov predala, da se med tudi prejeto blagovno posredni, da hitreje najdemo razloška.

GLAS NARODA
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

DVOJE POROČIL.

Te dni je dobil ugleden newyorški časopis "The N. Y. Times" iz Londona jako značilno poročilo. To poročilo je poslal londonskemu delavskemu listu "Daily Herald" njegov dunajski poročevalec Friedrich Kuh. Kuh ugotavlja, baje iz jako zabesiljivega vira naslednje: —

— V Ameriko je dospel francoski vrhovni poveljnik general Foch. Foch, ki je obenem tudi vrhovni poveljnik vseh zavezniških armad, je po dolgem prizadevanju pregovoril ameriškega predsednika Hardinga, da je izpremenil svojo politiko napram Rusiji. Dokazal mu je, da je treba proti sovjetni Rusiji z orožjem nastopiti. Ta vojni pohod se bo pričel prihodnjega spomlad.

Harding je dolgo odkimal z glavo in se upiral, slednjič se je pa vdal. Prišel je do prepričanja, da ni nobenega drugega izhoda iz zagate, v katero so zabredli zavezniški.

Ta vest ni sprva nikogar posebno zanimala, posebno tistih ne, ki poznajo časnikarske poročevalce. Navada časnikarskih poročevalcev je namreč, spraviti nekaj med svet, kar naj bi vzbujalo občo pozornost. Čim večja je ta pozornost, temvečja je slava takega poročevalca.

Včeraj je pa newyorški kapitalistično časopisje objavilo vest, ki ima svoj splošni pomen v najbližji okolici ameriškega državnega departamenta.

Razoroževalne konference se bodo vdeležili razni protiboljševski elementi. Te Rusi ne bodo nastopali kot delegati, pač pa kot strokovnjaki, ko bo konvencija razpravljala o sibirskem vprašanju.

Če imajo besede sploh kaj zmisla, ne more to ničesar drugega pomenjati, kot da so Združene države, Velika Britanija, Francija in Japonska zavzele protiboljševsko stališče.

Rusiji vladajo sovjeti. Ta vlada je priznana, odobrena ter obstaja že leta in leta. Člani razoroževalne konference so to narodno vlado enostavno prezrli in so se začeli bratiti z njenimi nasprotniki.

Če je to poročilo resnično, (nihe ne more dvomiti o verodostojnosti Washington Associated Press), je tudi poročilo Friederika Kuha gola istina.

Iz vsega tega je razvidno, da so se velesile že spoznale ter napravile popolne načrte, da bodo prihodnje spomlad napadle sovjetsko Rusijo.

To pojasnjuje tudi navzočnost armadnih in mornariških zavezniških ter ameriških častnikov, ki nameravajo imeti tukaj nekako vojno posvetovanje.

Nihče ne more vrjeti, da so ti militaristi in pol prišli v Washington v edinem namenu, da izgube svoje mastne "jobe".

Ameriški narod sme tem "razoroževalcem" ravno toliko verjeti in toliko zaupati, kot zaupa Briand, Clemenceau-ju, Lloyd Georgu in njihovim tovarišem.

Iz Jugoslavije.**Materinska ljubezen.**

Iz Beograda je prišla neka dila samo sedem hrvatskih župladij v Pančevo v Banatu. Vselej ni, Hrvatje po Bosni in Hercegovino pri izstopu z ladje je padla vini, v Vojvodini in najbrže tudi neka gospa s svojim otrokom v v Dalmaciji in Sremu naj bi se Donavo. Rešiti je niso mogli. V priklonih Srbiji. Na ta način izdel se je samo klobuk, ki je plačil po vodi. Čez pol ure pa je opazil krmar, da se omenjena gospa Radić, da je republika, Srbija lahki drža z eno roko za vreteno, v drugo ostane kraljevina. Kralj bi gi pa je držala otroka. Gospa mogel na zunaj zastopati celo juvsled strahu in napora ni mogla goslovansko državo. Klicati na pomoč. Mati in otrok sta bila rešena.

Kaj hoče Radić?

Vodja stranke hrvatskih seljakov Stjepan Radić stoji na stališču, da smo Sloveni, Hrvatji in Srbi trije narodi, ki imajo vsak svoje pravo, in naj zato stopijo zastopniki teh narodov skupaj ter se pogovorijo, katere stvari bi želeli imeti skupaj, katere vsak za se. Jugoslavija naj bi bila zveza ki bi se mogla izkoristiti za industrijske, hrvatske, srbske in ko nečno tudi bolgarske države. Vsi odobro oddajal svoje mnenje pri ka država naj bi imela vse pravice podeljevanja koncesij za izkorišče, le na znanj bi imeli skupno zaslanje vodnih sil.

Koliko denarja se sme vzeti iz Jugoslavije v inozemstvo?

Po novi naredbi sme vsakdo vzeti v inozemstvo samo 3000 dinarjev in to vsak mesec enkrat.

Odbor za proučevanje vodnih sil v Jugoslaviji.

V ministruv za poljedelstvo in vode se je sestavil odbor, ki bo proučil vodne sile v Jugoslaviji, ki bi se moge izkoristiti za industrijske svrhe. Razen tega bo ta odbor oddajal svoje mnenje pri ka država naj bi imela vse pravice podeljevanja koncesij za izkorišče, le na znanj bi imeli skupno zaslanje vodnih sil.

Iz Slovenije.**Čiščenje v uradih.**

Za občinskega tajnika v Ljubljani je nastavljen vrlo narodni mož L. Humer z Jesenic. S tem je naša občinska uprava očistena elementa iz nemiškutarskega režima. Tako očiščenje bi bilo še potrebno v ljubljanski hranilnici, pri notarju in drugod.

Velika milijonska tihotapska goljufija.

Z Rakeka so v Ljubljano sporočili zanimiva odkritja o veliki milijonski tihotapski goljufiji. Gre pred vsem za dobro organizirano veleutihotapsko družbo, ki je preko Rakeka v Italijo tihotapila vse, kar je imelo večjo vrednost, posebno pa zdravo valuto. Ta družba je bila prava škodljivka jugoslovanskemu državnemu gospodarstvu. V smrdljivo afero tihotapske goljufije je zapletenih več elegantnih in uglednih oseb. V Ljubljani in drugod je bilo aretiranih že več oseb.

Posledice suše.

Vsled silne suše so se po vsej deželi pojavile težke gospodarske posledice. Veliki potoki so popolnoma suhi. Reke imajo najnižje nivo. Po Dolenjskem so se potoki posušili. Pred par dnevi se je pri Grosupljem posušil potok, v katerem so poginile vse ribe. Ljudje so iz potoka kar v kosarjih nosili rake. Na Krasu je silno pomanjkanje vode. Nekateri vasi na Krasu in v Istri morajo hoditi po 24 ur daleč po vodo. Čerkljško jezero je popolnoma suho in sedaj kopljejo glavno strugo, ker nameravajo na ta način osušiti večji del jezera in ravnino kultivirati.

Vinska letina na Dolenjskem je dobra. Grozdje je sladko, le jagode so bolj drobne; pač posledica prevelike suše. V nekaterih vinogradih se je letos pojavila grozdnarna plesnoba.

Leta 1834. je bila tako huda suša kakor letos. Vode so jako upadle. Pri Zidanem mostu je držal čez Savo nasproti današnjemu kotu dvorcu most, ki ga je zgradil leta 1222 vojvoda Leopold na istem mestu, kjer je stal stari rimski most. V bojih s cesarjem Friderikom III. so dali celjski grofje leta 1442. ta most podreti in od tega časa ni bil na tem mestu nič več obnovljen. Leta 1834. so se videli radi zelo majhne vode zidani stebri na kranjski strani ter so jih odstranili radi plovbe.

Po Gorenjskem se govori, da se letos zopet vidi blizu tam neka skala, ki ima letnico 1834. Zaradi suše je bilo tega leta imenitno vino. Pisec teh vrstic je od starih ljudi večkrat slišal, da so pili vino iz leta 1834. Levstik piše v Potopovanju iz Litije do Čateža (leta 1858.) o njem tako-le: "Štiri in tridesetega, to je bila pišča, to! Letosnje vse nič proti onemu, pravi Hostnik, človek pri petdesetih letih. Enajstega je bilo pa še bolj, zavrne Bojce. Štiri in trideseto je imelo preveliko moč, da je vznuk metalo; še mrli so od njega, mrli: ono pa dobro v ustih, zdravo in mlado. Ravno sem bil na Savi pri brodniki; nikoli ne bom pozabil, kako se je živele tiste čase! Pil si ga za petico ti, pa še kdo drug poleg tebe od jutra noter do večera; nazadnje ti je pa še prišel nesel drobica iz petice."

Smrtna kosa.

V Ormožu je umrla Ivanka dr. Žižka, mati dr. Branka Žižka, okrožnega zdravnika v Velenju in navsko monarhijo (Avstro-Ogrsko). Cirila Žižka, tajnika v ministruv za trgovino in industrijo v Beogradu, ter tačka Ivana Prekorska, upravitelja javne bolnice v Celju. Pokojnica je bila ena najzavednejših naših dam na štajerskem, ki je vso svojo dečo zgnojila v krepkem narodnem duhu.

Iz Begunj na Gorenjskem poročajo: Mlad fant cerkvenik pri sv. Petru na Gori Jožef Močnik je šel 3. oktobra v Begunjščico iskati izgubljene ovce. Ker ga zvečer ni bilo domov, so ga šli iskat. Našli so ga blizu studenca Rože mrtvega. V eni roki je imel še palico, drugo je pa položil poleg sebe in — kakor se da sklapati — imel je lahko smrt. Bržkone ga je zadel mrtvoud. Bil je pošten, tih in delaven mladenič.

Kot sedmo žrtve, ki je letošnjega leta podlegla zavratni jetiki v državne zdravilišče na Golniku, so dne 7. oktobra položili v prerazi grob na farnem pokopališču v Križah pri Trzinu 25letnega mladeniča, vojnega invalida Jožefa

Strehar, podomače Plahutnikovega iz vasi Koreno pri Krasnji. Pokojni je bil v zdravilišču nad 16 mesecev, a bolezen se je bila v njem že preveč ukoreninila, tako da ji je slednjič podlegel. Pogrebba se je poleg dveh pokojnikovih sester udeležilo tudi večje število tovarišev-invalidov. Upraviteljstvo zdravilišča je pokojnemu na grob lep venec.

V Žirek je umrl 12. oktobra v 81. letu svoje starosti Fran Logar, oče žirovskega župnika.

V Ljubljani je umrla 13. oktobra Josipina Klemenčič, soproga akademičnega slikarja Klemenčiča.

V Kapelah pri Brezicah je 14. oktobra umrla Elizabeta Zorčič, rojena Šribar. Bila je dobra gospodinja, ki je kot gostilničarka nahranila mnogokatega gosta, kakor tudi berača.

V Krškem je umrla 16. oktobra učiteljica gospodična Jakobina Artač po dolgi mučni bolezni v 20. letu svoje starosti.

V Konjicah je umrla lekarnarjeva vdova Marija Pospisilova, stara 72 let.

V Muljavi na Dolenjskem je umrla Marija Hočevnar.

V Ljubljani je umrl Rajko Schischker, direktorjski sekretar Kranjske hranilnice v pokoju, 79 let star.

V Celju je umrl Leopold Wambrechtssammer, krojaški mojster in konfekcionar. Krojaške obrti se je izučil v Parizu in je veljal za "akademčnega krojača". Bil je Nemeec, ki pa se aktivno ni vmešaval v politiko.

Iz Semčica poročajo: Smrt ima pri nas zadnji čas bogato žetev. V enem mesecu jih je umrlo 16. Iz ene same hiše jih je na grizi in skrlatini umrlo 6. Vsakemu se pridna Starišova hiša v Prapročah v sree smili. Ravno tako Dublanova na Vrtači, ki so izgubili skrbno svojo mater.

V Ljubljani je umrl 20. oktobra na kapi učitelj Fran Čeh, star 49 let.

V obči javni bolnišnici na Zaloški cesti v Ljubljani je umrl po dolgi hudi bolezni mlajši črko-stavski vajenec v tiskarni "Slov. Naroda" Ivan Dolinšek.

Nabiralec stare obleke, 63 let stari mohamedanec Derviš Džuharica iz Bosanskega Samea, je 12. oktobra ob pol 3. popoldne v Kolodvorski ulici v Ljubljani pred hišo št. 28 umrl nagle smrti. Reč je padel in udaril z glavo ob zid in se močno poškodoval. Dva moža sta ga dvignila, ga za silo obvezala in ga peljala proti kolodvoru, toda med potjo se je starec zopet zgrudil na tla in umrl. Kakor je konstatiral dr. Lisjak, je umrl Derviš Džuharica na srčni kapi. Truplo umrlega so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Krištofu.

Fanny Copeland v Ljubljani.

V Ljubljano je prispela velika prijateljica našega naroda Miss Fanny Copeland, med vojno in se pozneje duša vse propagande londonskega jugoslovanskega komiteja med Anglijo. Fanny Copeland je rodem Škotka in se je pred vojno, kakor njena velika prijateljica Škotka dr. Elsie Juglis, živela z našim narodom. Takoj ob izbruhu vojne je stavila svoje moči v službo londonskega jugoslovanskega komiteja in v veliki meri je njena zasluga, da je naša misel prodrla tudi v Anglijo, ki je do poslednjega časa hotela ohraniti domovsko monarhijo (Avstro-Ogrsko). Copelandova je bila znana publicistka, ki je vsled svojih izbornih zvez mogla uveljaviti naše težnje v prvih angleških listih in revijah. Posebno pa je slovela kot prevajalka. Seton Watson hvali posebno njeno "simpatično interpretacijo atmosfere in mentalitete originalov", njene prevode kot prevod Vojnovičeve "Dalmacije", Tuščevega "Osloboditelja" in "Golgot" ter Vojnovičeve "Dubrovačke trilogije" pa kot najboljše prevode te vrste. Nič manj izvrstni in nič manj koristni za naš narod so bili ostali prevodi Copelandove kakor angleška izdaja biltenov jugoslovanskega komiteja, prevod znane knjige "Jaz proti germanstvu", "Macedonija" profesorja Gjorojevića ter končno prevod Kosorjeve drame "Požar strasti". Za časa mirovniših pogajanj je bila Copelandova naša trdna opora in je vztrajala do poslednjega v boju za naše Primorje. Copelandova bo ostala nekaj časa v Ljubljani.

Peter Zgaga

Danes je "Dan premirja".

Marsikje se bodo stegli, v marsikateri družbi bo preprij, toda "Dan premirja" je danes, kajti predsednik Wilson je bil odločil, naj se ta dan primerno praznuje.

Danes je minilo treje let, odkar so zavezniški nesramno potegnili Nemece za nas.

Pred tremi leti so se nekje na severni francoski oziroma na južni nemški fronti sestali zastopniki Nemecev in zaveznikov.

Sključeno je bilo premirje. Kone vojne je bil formalno proglašen.

To se je zgodilo v istem času, ko so se Sloveni in Hrvatji v Italiji naveličali krvavega rokodelstva, ko so pometali proč svoje orožje ter tekmovali med seboj, kdo se bo prej vrnil k svojim dragim.

Ena značilnost onih dni nam pa mora biti vedno v spominu.

Kakorhitro je bil podpisan dokument premirja, so se začela laška okeiziva na Pijavi.

Vse je mirovalo, samo viteški narod italijanski se je boril ter zvojeval zmago, ki ga nima para v zgodovini.

Italijani so se borili brez nasprotnikov — Italijani so zmagovali, kjer ni bilo odpora.

Slovenci in Hrvatje so bili že zdavnaj doma pri svojih ženah in dekletih — sinovi Danteja in Petrarke so pa prodrali — lepo in gladko, kot Kočevjarji, ko gre do k Novi Štiti na božjo pot.

Pred tremi leti so nosili po Ljubljani sliko predsednika Wilsona ter se opijali s cvičkom, s neodločevanjem in svobodo.

Mačka, ki je sledil tej pijanosti, še do danes niso preboleli, kljub temu, da jim pošiljajo iz Beograda danzadnem močne pije, napravljene v balkanski diplomatični fabriki.

Premirje svetovne vojne je godilo naslednje sadove:

Kitajci se bijejo z Japonci. Madžari so si z Avstriji v lasih, v Gornji Slezijski poka, vsak dan pada za stotine Grkov in Turkov, Indija vstaja, Marokanci in Španci si medsebojno ne poljubijo jejo rok — ves svet je poln majhnih plamenčkov, ki lahko vsak hip visoko vzplamte.

Kmalo zatem je pljusnil val izselništva preko Atlantika.

Iz naše srede so se prve vrnile lastovke: Hinkovci, Vošnjak, Marušič. Gostole so po Ameriki, da je bil že vsakdo sit tega gostolenja. V njihovo ameriško gnezdo, ki je toplo in vabljivo, se je takoj priselil nov rod, kukičiji rod — narodnih propagandnikov. Ta rod palagama toda sigurno izmirja.

Ko je dospel v Ameriko poročilo, da je sklenjeno premirje, je zavladalo povsod strahovito navdušenje.

Edinole na Wall Streetu je bilo precej mrtvaško razpoloženje. Neizmeremu dobičkalovstvu, ki je temeljilo na preliti krvi ameriških vojakov, je zapel mrtvaški zvonec.

Ta gospoda je želela, da bi vojna večno trajala, da bi šlo vse božje vragu na roč.

Njihova patriotska molitev je dobila izraza v želji, da bi Nemci sproti zaplenili vse ameriške topeve ter do nagega srekli vsakega ameriškega vojaka.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Pox 108, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BPOZOS, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih svrsta: JOHN MOVERN, 524 Pl. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:

Dr. JCS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MAX KERŽIŠNIK, Box 87, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2608 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FAANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Parolni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 Pl. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino nadno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, tiskaloče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen vstop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se aglaši tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pe obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 član! ali članicami.

Razne vesti.**NASTOPILA SVOJO KAZEN.**

Boise, Idaho, 10. novembra. —

Mrs. Lidija Southard, ki je bila spoznana krivim umora svojega četrtega moža, Edvard Meyerja, je dospel pozno včeraj zvečer semkaj iz Twin Falls, da nastopi svojo kazen od desetih let do smrti. Šerif je pripeljal obsojeno žensko ter nekega Mehikance iz Twin Falls z avtomobilom.

Mrs. Southard je še vedno prepričana, da bo oproščena na temelju priziva njenega zagovornika pri najvišjem sodišču. Njeno obnašanje je bilo isto kot tekom šest tednov trajajoče obravnave proti njej v Magie City. Govorila je prostodušno s časnikarji ter se navidez ni zmenila za to, da roma v ječo, iz katere mogoče ne bo več prišla.

POCH SI JE OGLEDAL VELIKO JEKLAENO.

Pittsburgh, Pa., 10. nov. — Pozdravljen od tisočev in tisočev ljudi, ko se je peljal skozi glavne ulice tujaknjega mesta, je bil maršal Foch danes gost tujaknjega mesta.

Obiskal je veliko jeklarsko napravo, predno je prišel v mesto, obedoval z županom Babcock čer se pozneje zahvalil tisočim ameriškim otrok za vse, kar so storili za francoske sirote.

V velikih napravah Carnegie Steel Co. so pokazali maršalu Fochu moze in stroje, ki so bili tekom vojne zastopani noč in dan ter izdelovali tepove in municijo za zavezniške.

Orjaška vinska trta.

V Ardechu na Francoskem poseduje vinogradnik Labrot vinsko trto orjaškega obsega in visočine. Trta je bila zrasjena pred 46 leti. Prvi grozdi so v višini 150 centimetrov. Celokupni obseg pa znaša 300 kvadratnih metrov. Trta rodi letno 400 kg grozolja.

PREMOGARJI V COLORADU PRIPRAVLJENI NA STAVKO.

Denver, Colorado, 10. novembra. — John McLennan, predsednik 15. okraja United Mine Workers, je sklical danes vse okrajne uradnike na sestanek, da sestavijo načrt akcije za slučaj, da bi Colorado Fuel and Iron Co. uveljavljala svoje nameravane sklenje delavskih plač.

Sporočilo se je namreč, da bo kompanija koncem tega tedna uveljavljala splošno sklenje delavskih plač.

McLennan je rekel, da bo imel vsak poskus, da se skroji plače delavcev, za posledico prekinjenje dela od strani delavcev.

MARŠAL FOCH V CLEVELANDU.

Cleveland, O. 10. novembra. — Osvečen po enem dnevu neprekinjenega počitka je postal maršal Foch včeraj oficijelni gost države Ohio, občinskega departamenta Ameriške legije ter mesta Clevelanda.

Sprejem, katerega je bil deležen Foch tukaj, se da primerjati s sprejemom v vseh drugih mestih, katera je dosedaj obiskal. — Maršal bo od tu odpotoval v Pittsburgh.

Nemški glas o novi českoslovaški vladi.

"Berliner Boersen Courier" piše med drugim: Nemei, ki je tej vladi niso zastopani, nimajo nenegnega povičja, da bi ji a priori ne zaupali. Ako se posreči Benešu ustvariti režim pravičnosti, — potem je izvršena prava likvidacija avstrijskih razmer. V danih razmerah je treba pozdraviti dejstvo, da bo vodil dr. Beneš znanstvo in notranjo usodo českoslovaške republike.

Ljubezen je kakor prehlajenjd, ki se ga brani človek do zadnjega, končno pa obupa in spozna, da je bolje, podati se brez boja.

ADVERTISEMENTS**Električni grelci.**

Prijetna gorkota električnega grelca je jako prijetna v teh mrzlih dneh, doma in v mali delavnici.

Električni grelci so varni, prosti vseh situosti, ki jih imate s premogom ali lesom.

Mi imamo veliko vrst grelcev v naših izložbah.

The New York Edison Company

General Offices: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer se prodajajo in kjer so na ogled električne priprave, namenjene za učnost občinstva.

20 Norfolk St
10 Irving Place
124 West 42d St
151 East 86th St
15 East 125th St
362 East 149th St
555 Tremont Ave

Velikanska zvijača.

(Konec.)
VII.

George Marshall je med vožnjo hudo zbolel in takoj ob prihodu v Port Louis se je moral podati v bolnišnico, odkoder so ga šele po preteku 12 dni odpustili. Bil je še zelo slab, ko se je prvič predstavil uradnikom brzojavne družbe kot revizor; s pomočjo tam uslužbenih tehnikov je pričel svoje delo.

Dolga pot in bolezen nista preprečili sklepa svoje naloge izvršiti. Ločitev od Mabel in želja, da bi jo skoro zopet videl, sta le podžigali v njem navdušenost, in ko je dospela Wyndhamova brzojavka, je z veliko premišljenostjo pričel svoje delo, katerega ugodni zaključek ga bo storil bogatim možem.

Svojim pomagačem je odredil delo na nekem oddaljenem kraju, sam pa je šel za navsezgodaj v brzojavni urad, ki mu je bil vedno odprt.

S spretnim izgovorom je dobil priliko pogledati zadnje brzojavke, ki so dospеле iz Capetowna. Okoli enajste ure sta dospeli iz te smeri dve brzojavki, katerih ena, naslovljena na neki velik londonski časopis, se je jako čudno glasila: "Charles zelo bolan, John močno slab; dajte sporočilo."

Druga, naslovljena na banko Baring Brothers, je bila pa sestavljena v skrivnostnih besedah: "Axates, Katunabis, Siriasse, Nemquiss."

Obe brzojavki sta takoj odšli v London.

Pet minut pozneje so aparati proti Londonu prenehali delovati, medtem ko so oni iz Londona bili še vedno prosti.

Veliko razburjenje se je polotilo celega uradništva. Poiskali so takoj revizorja, ki je seveda hlinil veliko prestrašenost in takoj poslal po svoje pomočnike, da skupno poiščejo vzrok, zakaj aparati ne delujejo. Več kot eno uro so že zaman iskali, ko pride urad na brzojavka iz Londona na governerja z vsebino:

"Dozdevnega revizorja George Marshalla takoj zapreti radi governerja in sleparstva. Podrobnosti sledi. — Naselbinski urad."

Povelje brzojavke je bilo seveda takoj izvršeno. Uro pozneje sta prišla dva uniformirana uradnika k Georgu, ki se je še vedno "trudil", da zopet naredi zvezo z Londonom. Uradnika sta Marshallu napovedala aretacijo. Mr. d. mož se je tako prestrašil, da je skoro omedlel. Njegov od boleznih značen obraz je dobil pepelno sivo barvo; kolena so se mu šibila, da se je moral vnesti.

Le s težavo je vprašal po vzroku, zakaj ga zapirajo. Ko so mu pa povedali, je s čudovito hitrostjo zopet dobil zavest. Da, celo smejeti se je začel.

"Goljufija in sleparstvo?" je ponavljal. "To je največja bedarija, gospodje! Dali mi boste zadostnjen za sramoto."

Seveda se uradniki niso znebili za to in so le splošili svoje dolžnost. Oviralo jih pri tem tudi ni dejstvo, da bi George lahko s svojo znanostjo mnogo pripomogel k odstranitvi zavire. George je zahteval, da ga kmalu privedejo pred governerja, kar so mu tudi dovolili. Komaj se je nahajal pol ure v ječi, ko ga odvedejo pred najvišjega otoškega uradnika.

Mirno in odločno je George stal governerju nasproti. Odkar se je prepričal, da za pravo njegovo hudodelstvo ne vedo, je sklenil, se delati nedolžnega in se brniti, kar se da.

Odločno je zatrjeval, da je od družbe poslani revizor; izjavil je, da bo družba vsled njegove aretacije imela velikanske izgube in bo sodniško nastopala proti vladi. Da bi v Londonu storil kakšno hudobijo, o tem ni maral ničesar slišati.

Vocigled njegovega nastopa je celo governer mislil, da je tu kakšna zamena oseb. Doktor pa ni prišlo nadaljnje poročilo, je moral jemati čuvati; raditega ga je po zašlišanju zopet velel odvesti v zapor.

Predno ga je pa odpustil, še reče: "Medtem je dospelo na vas zasebno pismo in po pravilih, ki veljajo za vse one, ki so v preiskovalnem zaporu, smo ga uradno odprli. Ker je pa vsebina popolnoma privatna, vam ga izročam; tu je!"

George Marshall je takoj spoznal Mabelino ljubljeno pisavo; zdelo se mu je, da bi pismo onemčilo, če bi ga tu bral. Mirno in skoro veselo se je dal zopet odpeljati. Toda ni še preteklo 15 minut, ko je začel grozno razbijati po celici. Prihiti stražnik je zagledal pošastni, od razburjenja izpremenjen obraz.

"Peljite me h governerju!" kriči jetnik. "Toda takoj! Ne zgrubljajte nobene minute. Važno priznanje imam!"

Skoro so ga smatrali blaznim. Toda ko je nekemu uradniku namignil o vsebini razodetja, niso več odlašali. Preje polni zaupanja, je George sedaj stal pred governerjem potr, obupan. Mabelina nezvestoba in nesramno izdajstvo človeka, kateremu se je popolnoma zaupal, sta uničili upor tehnika. Edino, kar ga je še navduševalo, je bilo kopnenje po strašnem muševanju. Pod pritiskom tega kopnenja je podrobno izdal Wyndhamov peklenški načrt, za katerega orodje se je on ponudil v slepi zaljubljenosti in želji po bogastvu.

Peljali so ga v brzojavni urad, kjer je pokazal mesto, kjer je pretrgal zvezo; potrebovali so le enega pritiska in zveza.

Neposredno zatem so stroji na obe strani začeli hitro delovati.

VIII.

Mabel Grey se ni držala svoje obljube. Bilo pač ni v njeni naravi, da bi tako žaljenje mirno prenesla; njena želja po muševanju nad Georgom, ki jo ni samo izdal, temveč tudi še tako nesramno okradel, jo ni pustila v miru in morala ji je zadovoljiti. Ko je odšla v pisarno brzojavne družbe in ko so ji tam povedali, da družba ne ve nič o Georgovem odhodu na Mauritius, se ni mogla vzdržati, da se ne bi obrnila do policije.

Njena izpoved pred policijo je bila povod zapornemu povelju, ki je odšlo brzojavnim potom na Mauritius, kakor znano. Za vse te usodopolne dogodke, ki so se odigrali za njegovim hrbtom, seveda Arthur Wyndham ni vedel. Z raznimi zvijačami je prišel v posest velikega premoženja, h kateremu je še prišlo Mabelinih 1000 funtov, ki jih je na sleparski način dvignil iz banke. S tem je hotel začeti na borzi z nakupovanjem delnic. Svoj dobiček je prearunal na stotisoče in "velikodušno" je sklenil Mabel ukradeni znesek povrniti ter popihati iz Londona. H Greyevim ni maral več se prikazati in če bi tudi nameraval, ni utegnil, ker je bil preveč zaposlen. Skrbno je moral pripraviti vse za na pot, ko bo svoj plen imel v rokah. Sprevidel je namreč, da bodo goljufiji takoj prišli na dan, ko se brzojavna zveza zopet otvori.

Da je popokan odločilnega podedelja preživel v uprav mrličnega stanju, ni treba omenjati. Štel je minute do izida večernih listov; vedno je držal v roki uro in zdelo se mu je, da kazalec stoji. Končno ni mogel več strpeti v svoji sobi in dasi je znal, da listi izidejo šele v eni uri, se je vendar napotil, da zapusti svojo sobo.

Pri prvem koraku na cesti ga ogovoril mož v meščanski obleki: "Mr. Arthur Wyndham?"

"To je moje ime. S čim vam morem biti na uslugo?"

"Prosim vas, da greste z mano. Jaz sem sodni uradnik in imam povelje vas zatvoriti."

"Mene zatvoriti? To je smešno. Zakaj pa?"

"Povedali vam bodo na policijskem uradu. Toda morda vam bo zadostovalo, da je vaši aretaciji povod brzojavka z otoka Mauritius."

Wyndham je vedel, da je zgubljen. Brez upora gre z uradnikom.

Velikanska zvijača se je ponesrečila — ponesrečila v onem trenutku, ko je bilo nanjo vse pripravljeno.

Brzojavki znane vsebine sta seveda vzbudili tako pri londonskem listu, kakor na banki Baring Brothers velikansko začudenje; obe stranki sta se takoj obrnili na naselbinski urad za pojasnilo. Ta mo jim pa povedali, da dosedaj niso dobili še nobenega sporočila, ker je brzojavna zveza med Port Louisem in Londonom pretrgana.

Nato je urednik omenjenega lista smatral kot svojo dolžnost, da priobči vest v večernih listih, posebnost, ker je isto vest prejela ena največjih bank.

Liste so pravkar pričeli tiskati, ko pride v vsej naglici ministrski sel s poročilom, da bi se kmalu izvršilo nepopisno sleparstvo. Dolga uradna brzojavka iz Port Louisa je pojasnila ves položaj na podlagi George Marshallove izpovedi ter tudi imenovala pravega krivca. Brzojavno vprašanje v Capetown je doneslo odgovor, da je v okolici Johannesburga vse mirno.

Vzmernirajoče poročilo so seveda takoj vzeli iz tiska, in trgovski svet Anglije je bil tako obvarovan panike, ki bi imela dalekosežne posledice.

Dva meseca pozneje sta stala oba krivca pred sodiščem. Z ozirom na odkritosrčni kes in na pravočasno izpoved ter na zaperjenost je bil George Marshall obsojen samo na nekoliko mesecev ječnice.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Prohibicija bogati obmejne kraje.

Kraj Malone je dobil naslov "Butlegarsko glavno mesto sveta". Te priimek zavaja človeka na napačno pot ter pomenja blatenje bivališča varčnega, poštenega, pridnega in postave uvažujočega prebivalstva. Malone pa je kljub temu, če hoče ali ne, glavni stan za nedovoljeno razpečevanje žganja po velikem ozemlju Združenih držav. Iz tega kraja vodi namreč na eni strani več kot dvajset lepih cest v Canado, kjer delbiva tihotapec svoje blago. Na drugi strani pa vodi iz istega kraja veliko število dobrih cest, vzdržanih od države, v večja mesta v notranjosti dežele, kjer lahko speča butlegar svoj kontribant za cene, ki kmalu napravijo iz njega bogatega človeka.

Ko je postala prohibicija pravomočna, je postala tudi canadski meja preko noči cilj velikanskega števila obupanih ljudi. Ti ljudje so bili ipripravljeni zpostaviti se riziku aretacije za velikanske dobičke, katere je mogoče napraviti pri utihotapljanju opojnih pišč preko namišljene črte, ki deli obe največji deželi na ameriškem kontinentu, črte, katere ni še nikdar stražil noben fort ali straža, obstoječa iz enega korporalet par vajakov.

Prihod prohibicije je utvaril za one, ki so živeli ob njej, sredstvo, da si pridobijo bogastva z lahkoto, ki je kmalu zavedla ljudi v skrajno dzrnost. Ti ljudje nimajo nikakih poudelkov proti utihotapljanju žganja. To stališče pojasnjujeta predvsem dva dejstva: Prvi ne verujejo ti ljudje v prohibicijo ter nimajo nobenega respektu do zakonodavne postave. V drugi vrsti pa je prenašanje blaga te ali one vrste preko mejne črte brez formalnosti prijavljenja na carinski postaji za te ljudi že druga narava. To je pripisovati dejstvu, da so bili pred njimi njih četje in stari očetje tihotapec, a tihotapec drugih in veliko manj vrednih predmetov.

Tužje, ki pride v Malone ter pričakuje, da se mu bodo takoj približali butlegarji, ki bi mu radi prodali kvart tega ali onega žganja, ne bo našel v mestu nobene druge pišave kot ono, katere dobi lahko vsakdo tam, kjer prodajajo sode. Oni, ki pride v mislijo, da bo lahko kupil žgane pišave v vsaki prodajalni in v vsakem domu v Malone, z možno izjemo duhovnikovskega doma ter policijskega glavnega stana, je obsojen na veliko razočaranje.

Včasih se človek sestane v kakem hotelu ali kafi biljardnici z enim onih dobro obloženih in elegantnih mladik, ki nosijo vse znake, da so postali dobrostoječi s tako naglico, da bi postal vojni profitir zelen od zavisti. Par vprašanj pri ljudeh, ki se potikajo po takih prostorih, bo v skoro vsakem slučaju spravilo na dan dejstvo, da je dotični mladik tihotapec z žganjem.

Krog polnoči nekega dne je prišel poročevalec v eno takih biljardnic. Pri številnih mizah so že igrali in pri dveh mizah so sedeli mladi ljudje, kojih rnanost je spravljala človeka do sklepa, da na lahek način služijo svoj denar.

Kdo je oni dečko, ki igra tako spretno biljard? — je vprašal poročevalec nekega domaćina, ki je sedel pri zidu. Poročevalec je pri tem pokazal na mladega človeka v elegantni rjavi obleki, s kričico kravatno za vratom, v kateri je tičala demantina igla.

O, to je M... On je eden najboljših šoferjev ob celi črti. Prevažal je žganje preko meje že celo leto, a ga niso še nikdar ujeli. Ta dečko ima avtomobil, ki žgine kot kakra pred najboljšim avtomobilom, kar so jih kdaj videli carinski uradniki ali pa državni orožniki. Vrnemot, da zna voziti, Ovinki ne pomenjajo zanj ničesa, kakorkoli se nahaja proti jugu. On jih enostavno odreže ter vozi v ravni črti, kot bi jo človek potegnul s kredom.

Kje pa živi? — se je glasilo naslednje vprašanje.

Ne vem, kje živi ter mislim, da tudi nikdo drugi tega ne ve. Najbrž prihaja iz katerega mesta bolj na jugu države. Včasih pride tu skozi čkrat ali dvakrat na teden in včasih ga tudi zmanjka za en mesec ali še več. Izgleda kot da hoče iti sedaj na drugo stran ter čaka najbrž tukaj, na enega svojih prijateljev. Ponavadi gre več drugih z njim preko meje. Vsak ima velik avtomobil ter vzame od 500 do tiseč kvartov na eni poti. To pomenja precej denarja, to mi lahko vjamete.

Ali prodaja kaj žganja tukaj?

Nothing doing. On bi ne hotel prodati tukaj niti ene kapljice ter stavi na to, kar hoče. Preveč prekanjen je za kaj takega. On pripelje blago preko meje, tu skozi, ga odda na določnem mestu ter prepusti drugim posel, da ga spečajo na drobno.

To je položaj v katerem se nahaja človek, ki skuša kupiti tu di najmanjšo množico žgane pišave v Malone. Predstavlja izjama si, da se pojavi kupec na debelo. Človeku je le treba, dati izraza namenu, da hoče kupiti par zat. jev in našel bo poljubno število ljudi-vodnikov, ki so pripravljeni povesti ga za pet do pet in dvajset dolarjev na kakšno farne par mil od meje, kjer je mogoče kupiti katerokoli zaželjeno vrsto žganja. Poleg pristojbine, katero je dobil od žejnega odjemalca, da ga je povedel k viru dobave, dobi vodnik še odstotke od prodajalca, ker mu je preskrbel kupeca.

Kapitan Charles Broadfield, ki poveljuje znani Black Horse čet in državnih orožnikov, ki je nastanjen v Malone, je avtoritativno izjavil, da ne more biti nobenega dvoma, da je devetdeset odstotkov farm ter hiš v vaseh

in majhnih krajih ob meji zaposlenih s prodajo canadskega žganja. Na vseh teh mestih je mogoče kupiti žganje, džin in težko pivo brez vsaših nadaljnjih cerimonij, seveda če ni ničesar

sumljivega ra tuje in če ni bil dotični prodajalec vnaprej obveščen, da je dotični človek uradnik.

V tej okolici je najti farne, na katerih niso že dve leti zorali niti ene brazde. Tako izjavljajo nekateri, ki dobro poznajo to okolico.

Pravijo nadalje, da je za farnerje veliko bolj dobičkonosno in udobno, če napravijo par izletov preko meje ter prinesejo s seboj trokar žganja kot če bi obdelovali polje.

Človek, ki bi rad videl, da se prohibicijo v resnici uveljavljuje ter izvede, bo gotovo vprašal: — Zakaj na ne porizore orožniški pogona na take prostore? Zakaj ne aretirajo takih ljudi?

Pogonov ni mogoče vzpizirati brez preiskovalnih povelj (search warrants). V očeh postave je dom človeka njegov grad. Vantev za preiskovanje privar lastnine pa ne mogoče dobiti brez dokazov, da se vrši tam kršenje postave in take dokaze je izvanredno težko dobiti.

Prodajalci žganja ne drže vedno svojih zalog v podstrešju, kleti ali skednju. Poslužujejo se vsakega mogočega skrivališča, kjer skrijejo svoj kontribant. Včasih se poslužijo knje ob strani katerega grča ali pa posebnih skrivališč v gozdu, kar je za tihotapec kaj lahko, ker poznajo sosednjo ozemlje kot svoj lastni žep.

(Konec prihodnjic.)

č. Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

Ko so ga po izrečni obsodbi odpeljali, mu je Mabel zabrusila psovko v obraz: odgovoril ji je le z izvalnim poklonom. Se v trenutku, ko je splavala njegova eksistenca za vedno po vodi, se ji je kljubovalno smejal — njej, katere znanje je tako nesramno izrabil.

Mabel je sicer del svojega denarja dobila nazaj; z možnostjo je pa bilo za vedno končano. Zgubila ni samo George Marshalla in Arthur Wyndhama, celo Herbert Cooke, ko je zvedel, na kako nesramen način je deklica prevzela njegovo zaupanje, se ni nikdar več pokazal v hiši Grey.

Miss Mabel se je iz sodne dvorane vračala s težko mislijo, da bo celo življenje ostala samica-deвица.

Arthur Wyndham pa, katere mu se dokazali tudi ponarejenosti v škodo gospodične Mabel Grey, je dobil več let hude ječe, kjer je lahko premišljeval o posledicah takih nevarnih zvijač, s katerih pomočjo se lahko postane čez noč milijonar.

ADVERTISEMENT.

Kje je ANTON VOLČIC? Prod Kje je MIHAEL ŠTRUCELJ, ponedolgo je bil v Franklinu, Ill. domače Lesarjev? Doma je iz Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa če kdo izmed rojakov ve za njegovo naslov, da mi ga poroča. Poročati mu imam več važnih stvari iz starega kraja. — John Topolšek, Box 262, Minonk, Ill.

DOBRE NOVICE ZA BOLNE.

NE OBUPAJTE, TUKAJ JE POMOČ ZA VAS, RADIJ, NOVA ZNANSTVENA ZDRAVILNA IZNAJDBA, ki ima čudovito OZDRAVLJAJOČE IN ZDRAVILNE MOČI ter jo uporabljajo največje klinike v Evropi, Londonu, Parizu in Dunaju. Vam bo pomagali. Po dolgem preiskovalnem delu smo mi, ki smo sliednje posrežili dobili nekaj tega resničnega ČUDOVITEGA ZDRAVILNEGA ELEMENTA, R A D I J A, katerega je razkrila Madama Curie v Parizu katerega dajem NARAVNOST V KRI potom NOVE VBRIZGALNE METODE BREZ BOLEČIN. Dajem tudi Salyarsan (606) na isti način brez bolečin ter sem dosegel velike uspehe v zdravljenju vseh kroničnih bolezni: KRVAVI, JETER, LEDIC, MESEČURJA, SRCA, PLJUC, ŽIVCEV ITO. Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 6. večer, v nedeljo 10. do 1. popold. Dr. MULLIN, specialista SUCCESSOR Dr. HUBER, specialista. 411 FOURTH AVE., PITTSBURGH, PA. Nasproti poštnega urada.

ZASTAVE

Regalije in vse družbene potreščina. Garantirano delo in blago. Izdeluje po umazanih cenah vaš rojak.

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Knjige! = Knjige!

POUČNE KNJIGE.

Angleško-slovenski Besednjak —	povest	30
Dr. F. J. Kern	7. zv.: Prihajač. Zanimiva po-	
5.00	vost	60
Nemški abecednik	9. zv.: Brenclaj: Kako sem se	
75	jaz likal, 1. zvezek	1.00
Nemsko angleški tolmaz	10. zv.: Brenclaj: Kako sem se	
60	jaz likal, 2. zvezek	1.00
Pravilo dočelnosti	11. zv.: Brenclaj: Kako sem se	
30	jaz likal, 3. zvezek	1.00
Slovensko-nemški slovar —	12. zv.: Brenclaj: Ujnbjanske sli-	
(Janež Bartol)	ke. (Požobe ujnbjanskega me-	
4.00	sta)	75
Angleščina brez učitelja	13. zv.: P. Coloma: Juan Miseria.	
40	Povest iz španskega življenja	75
Cirilica. Navodilo za čitanje in	14. zv. Ne v Ameriki. Po resničnih	
pisanje srbsčine v cirilici	dogodkih	75
30		
Oekletoza. Spisal Anton B. Jeglič		
60		
Uspodnostivo — Purgaj. Prakti-		
čna knjiga za naše gospodi-		
nje. (Trdo vezano)		1.39
Hitri računar. Priročne velikosti.		40
Knjiga o lepem vedenju Urbanus.		
(Trdo vezano)		1.00

